

РЕШЕНИЕ

№ 14999

гр. София, 02.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 45 състав, в
публично заседание на 08.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгени Стоянов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **484** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във вр. с чл. 87 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), във вр. с чл. 75, ал. 1, т. 2 от ЗУБ, във вр. с чл. от 8 ЗУБ и чл. 75, ал. 1, т. 4, във вр. с чл. 9 от ЗУБ.

Образувано е по жалба на Я. А. М., ЛНЧ: [ЕГН], непридружен непълнолетен, чрез адв. А. К. А. – САК, законен представител по чл. 25 от ЗУБ, срещу Решение № 11526 от 05.11.2024 г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, с което е отказано да се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на Я. А. М..

В жалбата са изложени основания за постановяване на решението в несъответствие с материалния закон и нарушение на процесуалните правила. Излагат се подробни съображения за неправилна преценка на обстановката в С.. В жалбата е посочено, че решението е постановено при неизяснена фактическа обстановка и липса на задълбочен анализ на доказателствата по делото. Не са обсъдени и анализирани всички факти и обстоятелства, чрез които да бъде установена обективната истина в нейната цялост, но които са от съществено значение, за да се прецени необходимостта да бъде предоставена търсената от Я. М. закрила. Нарушена е разпоредбата на чл. 35 от АПК. От представената в хода на административното производство справка за ситуацията в страната му на произход вх. № ЦУ – 1624 от 12.07.2024 г. по никакъв начин не може да се направи извод, че административният орган е изследвал подробно ситуацията в страната му на произход. В решението липсва преценка на най – висшия интерес на детето и най – вече няма обсъждане при кого би се завърнал непридруженият непълнолетен търсещ закрила, кой би полагал грижи за него, дали детето попада в определена социална група в страната му на произход. Не е съобразена разпоредбата на § 1, т. 11 от ДР на ЗУБ, съгласно която

"Най-добрият интерес на детето" е понятие по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за закрила на детето (ЗЗакрД). Съгласно тази разпоредба от ЗЗакрД, при оценката и определянето на най – добрите интереси на детето трябва да се вземат предвид следните елементи: възгледите на детето, идентичността на детето, запазването на семейната среда и поддържането на взаимоотношенията, грижата за детето и неговата закрила и безопасност, наличието на уязвимо положение, правото на детето на здравеопазване и правото на детето на образование. Административният акт е и необоснован, доколкото в голямата си част представлява цитиране на вътрешни и международни юридически актове и генерални принципи на бежанското право, които предвид липсата на допълнителна аргументация не сочат извод за действителна връзка с конкретния случай, а по – скоро като изведени в оспореното решение с цел постигането на по – голям и представителен обем.

В съдебно заседание жалбоподателят се явява лично. Представлява се от адв. А. А., назначена от НБПП процесуален представител. Жалбоподателят иска от съда да му бъде дадено правото да остане в България и да живее тук. Обстановката в С. и досега не се е подобрила. Адвокат А. иска от съда да постанови справедлив съдебен акт. Иска да се отмени обжалваното решение.

Ответникът – Председател на ДАБ – представлява се от служител с юридическо образование А. Г. – началник на отдел „Качество на производството“, дирекция „Качество на процедурата за международна закрила“ на ДАБ при МС. Иска от съда да отхвърли жалбата като неоснователна и да потвърди решението на председателя на ДАБ като правилно и законосъобразно. Спрямо сирийският гражданин не са налице предпоставките, установени в чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. След падането на режима на Б. А. положението се подобрява.

Софийска градска прокуратура се представлява от прокурор Яни Костов. Иска от съда да уважи жалбата. Трябва да се има предвид становището на В. относно връщането на сирийските бежанци от 24.03.2025 г., където ясно е посочено, че не се препоръчва връщане на сирийските бежанци.

В съдебно заседание се явява и социален работник В. Б. – представител на Дирекция „Социално подпомагане“ – К. село. Поддържа изготвения за непридружения непълнолетен Я. А. М. социален доклад и изложеното в него.

Административен съд София-град след като прецени събраните по делото доказателства, ведно с доводите, възраженията и изразените становища на страните, прие за установено от фактическа страна следното:

Не е спорно по делото, че Я. А. М., ЛНЧ: [ЕГН], непридружен непълнолетен към датата на регистрация, е подал молба за международна закрила вх. № 15777 / 11.07.2024 г. (л. 95 от делото). По делото е приложена и молба за международна закрила с рег. № ОК – 13 – 1175 от 11.07.2024 г. Съставен е регистрационен лист (л. 91 от делото), ведно с приложенията към него. При регистриране на лицето му е предоставен списък на организации, работещи с бежанци и чужденци, подали молба за статут с приемни в ДАБ при МС (л. 89 - 90 от делото). Предоставени са му и указанията относно правата и задълженията на децата под 18 години, които са сами в Република България и са подали молба за закрила (л. 88 – 89 от делото). По отношение на жалбоподателя Я. А. М. е съставена Евродак дактилоскопна карта (л. 86 от делото). Предоставена е и информация за задълженията на чужденците, настанени в центровете на ДАБ. Личните данни са установени въз основа на декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ (л. 77 от делото). С Решение № 1306 от 16.07.2024 г. на Председателя на НБПП, на основание чл. 25, ал. 2 от ЗПП, във вр. с чл. 23, ал. 2, във вр. с чл. 25, ал. 1 и ал. 3, т. 2 и т. 3 от ЗУБ, на непълнолетния М. е предоставена правна помощ. Назначена е адвокат А. К. А..

На дата 15.08.2024 г. с Я. А. М. е проведено интервю. В хода на интервюто посочва, че е роден на дата 01.01.2007 г. в [населено място], област Д. ал Зор. Напуснал е С. в посока Турция. Преди

около един месец (спрямо датата на интервюто) е влязъл в България нелегално, пеша. Преминали през зелена граница. Били трима. Той сам се предал на властите в С.. Майка му и баща му решили той да напусне С., за да има по – добро бъдеще. В момента семейството му се намира в С., [населено място], в областта Д. ал Зор. Има четири сестри и четирима братя. Посочва, че има братовчед в България, но не поддържа връзка с него. Учил е до 9 – ти клас. Не е получавал покана от въоръжени групировки да се присъедини към тях. Бил е свидетел на бомбардировки в С.. Не е имало заплахи, отправени лично към него, докато е бил в С.. Не е бил жертва на отвличане, физически или психически тормоз. Не е бил осъждан, арестуван, задържан. Посочва, че е напуснал С., защото има сражения, няма работа, не може да продължи образованието си, не може да работи заради здравословния проблем, който има. Има вътрешни шефове, които могат да се разкъсат, ако носи тежко. Предполага, че ако се върне в С., може да загине в сражения, които се водят в област Д. ал Зор, може и да го арестуват и да го вкарат в затвора. Исква от българската държава да получи международна закрила и после да се събере със семейството си.

В хода на административното производство е приобщена справка от ДАНС с рег. № М – 1276 от 22.08.2024 г. В справката е посочено, че на основание чл. 41, ал. 1, т. 1 от ЗДАНС, не са налице основания да се възрази да се предостави закрила в Република България на Я. М., в случай че отговаря на условията по ЗУБ.

Изготвено е становище от младши експерт в отдел „ПМЗ – кв. О. купел“, РПЦ – С., в което се предлага на Я. М. да се откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Изготвен е бил социален доклад относно непридружения непълнолетен Я. А. М..

В резултат от проведеното административно производство е постановено оспореното Решение № 11526 от 05.11.2024 г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, с което, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2, във вр. с чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 9 от ЗУБ, е било отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В решението е прието, че за кандидата за закрила не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по ЗУБ съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, тъй като изложените от него мотиви не са правно релевантни за търсената закрила. Кандидатът за закрила е напуснал С. единствено и само по лични и икономически причини – в търсене на по – добър живот в Европа. Органът е приел, че не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Сирийският гражданин не е направил твърдения за осъществено спрямо него преследване от страна на държавата, партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия, или от недържавни субекти, включително международни организации, като същите не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследване. Статут на бежанец се предоставя единствено на лично основание, при наличие на преследване по някоя от хипотезите на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, които условия в конкретния случай не са изпълнени. Сирийският гражданин не заявява да е бил преследван поради етническата или религиозната си принадлежност в страната си по произход. Твърденията му не съдържат информация за осъществено спрямо него преследване и по смисъла на чл. 8, ал. 2 – 5 от ЗУБ, както и риск за бъдещо такова. Спрямо кандидата не е имало посегателства, които да се определят като действия на преследване по чл. 8, ал. 2 – 5 от ЗУБ. Не са установени дискриминационни и други неблагоприятни мерки, водещи до риск от преследване. Не са налице предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 от ЗУБ. Не е посочен член на семейството му да има предоставен статут на бежанец в Република България.

От заявените в хода на административното производство факти и обстоятелства не се доказва наличие на преследване или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му

мнение и / или убеждение. Липсват законовите предпоставки за предоставяне на статут на бежанец, предвидени в чл. 8 от ЗУБ.

На основание чл. 73, изр. 2 – ро от ЗУБ решаващият орган е разгледал необходимостта от предоставяне на хуманитарен статут. Прието е, че търсещият международна закрила не прави обосновани изявления за наличието на реална опасност от тежки посегателства във връзка с възможността за прилагането на чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗУБ. Съгласно посочената разпоредба, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унизително отнасяне или наказание.

Субектите на тежки посегателства могат да бъдат както държавата, така и партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия. Според мотивите на органа, Я. А. М. не е напуснал страната си по произход, поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, не са налице и данни, че търсещият международна закрила е заплашен от изтезание или нечовешко или унизително отнасяне или наказание, тъй като не е заявил наличието на проблеми, както с официалните власти, така и с която и да било групировка на територията на С..

Решаващият орган е преценил конкретния случай и в контекста на Директива 2004 / 83 / ЕО от 29.04.2004 г. Съобразено е и Решение на СЕС от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465 / 2007 г. Органът е анализирал ситуацията от гледна точка на справка с вх. № ЦУ – 1624 от 12.07.2024 г., изготвена от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС. Посочено е в мотивите на оспорения акт, че към месец Май 2024 г. Службата на ООН за координация по хуманитарните въпроси (UNOCHA) изчислява населението на провинция Д. ал Зор на 1 096 528 жители. Населението на провинцията е съставено почти изцяло от сунитски араби, а демографската ѝ структура е описвана като силно племенна (базирана на племенни традиции). Провинция Д. ал Зор е разделена приблизително на две зони на контрол. Западната част, обхващаща главно районите на запад от река Е., се е контролирала (към момента на издаване на оспореното решение) от официалното правителство на С. и неговите ирански и руски съюзници и в тази зона са разположени големите градове Д. ал Зор, М. и Б.. Източната част на провинцията – повечето от районите на изток от река Е. – се контролира от ръководената от кюрдите Сирийски демократични сили (SDF).

Административният орган стига до извода, че поради липса на добре обосновани опасения от преследване и индивидуализация на заплахата за живота на кандидата, за да са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, безогледното насилие в С. трябва да е изключително. Въз основа на приобщената в хода на административното производство справка не може да се направи извод, че насилието в С. е безогледно и изключително. Налице са спорадични актове на насилие и те не могат да се оценят като въоръжен конфликт.

По административната преписка е приобщена справка с вх. № ЦУ – 1624 от 12.07.2024 г., изготвена от дирекция „Международна дейност“ към ДАБ при МС.

При така установената фактическа обстановка, съдът достигна до следните правни изводи:

По допустимостта:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена срещу годен за оспорване административен акт, от надлежна страна, за която е налице правен интерес от търсената защита и при спазване на 14 - дневния срок за съдебно обжалване, предвиден в чл. 84, ал. 3 от ЗУБ. Оспореното решение е връчено на дата 13.11.2024 г. Жалбата е подадена чрез административния орган на дата 27.11.2024

г.

Жалбата по същество е неоснователна.

Оспореният акт е издаден от компетентен административен орган съобразно правомощието на председателя на ДАБ по чл. 48, ал. 1, т. 1 от ЗУБ да предоставя, отказва, отнема или прекратява статут на бежанец и хуманитарен статут в Република България.

Жалбоподателят Я. А. М., ЛНЧ: [ЕГН], [дата на раждане] (дата посочена в хода на интервюто), е чужденец по смисъла на § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗУБ - не е български гражданин, не е гражданин на друга държава - членка на Европейския съюз, държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария.

На Я. А. М., ЛНЧ: [ЕГН], е разяснена и осигурена възможност да кандидатства за международна закрила, видно от подадената негова молба до председателя на ДАБ с искане по чл. 59, ал. 2 от ЗУБ към официалните власти на Република България да му се предостави международна закрила. Производството за Я. А. М., ЛНЧ: [ЕГН], се явява образувано с регистрирането на негова молба. Оспореното решение е издадено в производство по общия ред по глава шеста, раздел II от ЗУБ, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ на Я. А. М., е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

Решение № 11526 от 05.11.2024 г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет е издадено в писмена форма – чл. 9, ал. 1 от Директива 2013 / 32 / ЕС. Решението е мотивирано с фактическите и правните основания за отхвърляне на молбата – чл. 59, ал. 1 и ал. 2, т. 4 от АПК, вр. чл. 9, ал. 2, изречение 1 – во от Директива 2013 / 32 / ЕС. Съгласно чл. 75, ал. 2, изречение 1 – во от ЗУБ са обсъдени подробно, както личното положение на кандидата за международна закрила, така и ситуацията в държавата му по произход, така както този израз е изрично дефиниран в § 1, т. 7 от Допълнителните разпоредби на ЗУБ.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение и / или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

Я. А. М. не отговаря на законовите условия за признаване на статут на бежанец поради следното: В качеството си на сирийски гражданин, който пребивава на територията на Република България, е чужденец – гражданин на трета държава, който се намира извън държавата си по произход, чийто гражданин е съгласно чл. 2, б. „д“ от Директива 2011 / 95 / ЕС и член 1, раздел А (1) от Женевската конвенция от 1951 г., изменена с Нюйоркския протокол от 1967 г. Декларираните от Я. А. М. при регистрацията по чл. 61, ал. 2 ЗУБ, и при интервюто факти по чл. 4, ал. 1 от Директива 2011 / 95 ЕС в подкрепа на молбата му за закрила нито пряко, нито косвено са свързани с държавата по произход – чл. 4, ал. 3, б. „а“ от Директива 2011 / 95 / ЕС или с осъществено или осъществимо спрямо него преследване – чл. 4, ал. 3, б. „б“ от Директива 2011 / 95 ЕС.

Направените изявления от Я. А. М. пред Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет във връзка с индивидуалното му положение и лични обстоятелства нито поотделно, нито заедно сочат, че е напуснал С., защото е бил преследван, в това число поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политически убеждения – чл. 4, ал. 3, буква „в“ от Директива 2011 / 95 / ЕС. Това се потвърждава от проведеното с него интервю. От жалбоподателя Я. А. М. не са съобщени събития, настъпили след като е напуснал С., или извършвани от него дейности, след като е заминал, израз или продължение на убеждения и ориентация, изразявани в държавата му на произход, които да пораздат у него опасения от

преследване при завръщане и да сочат на нужда от международна закрила, възникнала на място (*sur place*), съгласно чл. 5, ал. 1 и ал. 2 от Директива 2011 / 95 / ЕС. Тоест, молбата на Я. А. М. към официалните власти на Република България нито при подаването ѝ, нито в който ѝ да е последващ момент е обоснована от самия него с каквито ѝ да е елементи, относими към критериите, релевантни за определяне на статут на бежанец.

От значение е и обстоятелството, че в хода на интервюто Я. А. М. заявява следното: искам да получа закрила от България и да се събера със семейството. Ако получи закрила, ще продължи образованието си и ще се събере със семейството. Исква да стана доктор. Баща му е общо практикуващ лекар, поставя ваксини, инжекции.

О. дотук анализ сочи, че Я. А. М. не изпитва основателни опасения от действията на преследване по чл. 8, ал. 3 – 5 от ЗУБ.

Обосновано и правилно ответният национален административен орган е приел, че декларираната от Я. А. М. причина да напусне С. е с личен, социално – икономически характер и е извън обхвата на ЗУБ.

Предпоставките за хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1, 2 и 3 ЗУБ са идентични с условията за субсидиарна закрила по чл. 2, б. „е“, вр. чл. 15, б. „а“, „б“ и „в“ от Директива 2011/95/ЕС. Такава международна закрила може да се предостави на чужденец, за който има сериозни основания да се смята, че ако бъде изпратен обратно в държавата му на произход, или при лице без гражданство – в държавата на предишното обичайно местопребиваване, то той би бил изложен на реална опасност от тежки посегателства като: 1) *смъртно наказание или екзекуция*; 2) *изтезание, нечовешко или унижително отношение, или наказание*; или 3) *тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт, и които не могат или поради такава опасност не желаят да получат закрила от тази държава*. Понятието „реална опасност“ (*‘real risk’*) не е дефинирано, нито има трайно възприето негово тълкуване в юриспруденцията на С. и/или СЕС. Смята се, че то определя стандарта на доказване при субсидиарната закрила, като по правило изключва рискове, свързани единствено с общата ситуация в държавата, тези, чието настъпване е само възможно или е така далечно, че е нереално. С понятието „тежки посегателства“ (*‘serious harm’*) се означава естеството и интензивността на засягане на правата на човека, като трябва то да е с достатъчна сериозност (суровост). Извън изброените по-горе три вида посегателства, субсидиарна закрила не може да се признае за никакъв друг вид вреда, дискриминация и/или нарушение на човешки права.

Основателни са мотивите на административния орган, че твърдения, които да са свързани с посочените по – горе предпоставки не са направени от жалбоподателя Я. А. М.. Липсват изявления, които да водят до извод, че той е бил принуден да напусне или да остане извън страната си на произход по причина на реална опасност от смъртно наказание или екзекуция, изтезание, нечовешко или унижително отнасяне.

В решението си административният орган е приел, че за Я. А. М. не се доказва специфичен риск по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Административният орган е извършил преценката си по прилагане на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, въз основа на обективизираната в Справка вх. № ЦУ – 1624 от 12.07.2024 г. на Дирекция "Международна дейност" при ДАБ, информация относно Сирийска арабска република. Няма данни в област Д. ал Зор да е налице безогледно насилие, което да достига високо ниво и съответно да се изисква по – ниско ниво на отделни елементи, за да се констатират съществени основания, въз основа на които да се смята, че цивилно лице, върнато на територията на страната си по произход, ще бъде изложено на реална опасност от тежки посегателства, изразяващи се в тежки заплахи срещу живота или личността по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от

ЗУБ, респективно чл. 15, б. „в“ от Директива 2011 / 95 / ЕС.

С оглед на информацията в справката, не се установяват разширенията, които са дадени в решение на Съда на Европейските общности (С.) от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465 / 07 и тълкувателно решение на СЕС от 30 януари 2014 г. по дело № С – 285 / 12 по тълкуването на чл. 15, б. „в“ от Директива 2011 / 95 / ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Съгласно постановеното от С. Решение от 17 февруари 2009 г., наличието на подобна заплаха по изключение може да се счита за установено, когато степента на характеризиращото въоръжения конфликт безогледно насилие в страната достигне до такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице поради самия факт на пребиваване е изложено на реална опасност да претърпи тежки и лични заплахи.

При своето произнасяне съдът съобрази и справката с вх. № МД – 02 – 159 от 14.03.2025 г. относно: С.. Актуална обществено – политическа обстановка (към 14.03.2025 г.) Справката е предоставена и приета в открито съдебно заседание от дата 08.04.2025 г. В справката е посочено, че на 27 ноември 2024 г. ислямистката групировка „Х. Т. ал Ш.“ (HTS), чийто контрол преди това е ограничен до части от провинциите А. (Х.) и И., започва голяма офанзива в С. С.. Първоначално е превзет А. (Х.), втория по големина град в страната, на 5 декември пада града Х., а два дни по – късно е превзет и третият по големина град в С., Х.. Бунтовническите сили от Ю. С. навлизат в [населено място], който изиграва централна роля във въстанието през 2011 г., и поемат контрол над повече от 90 % от провинцията. В провинция С. фракциите на друзите поемат управлението на региона, консолидирайки опозиционните структури в южната част на страната. Тези групи формират т. нар. Южно оперативно командване (Southern Operations Room), за да координират въстанието и са първите, които пристигат в Д.. Въпреки това, след пристигането на „Х. Т. ал Ш.“ (HTS) в столицата, посочените групи се оттеглят в Д.. На 8 декември 2024 г. бунтовниците, водени от HTS, навлизат в Д. и декларираят победа, а същия ден президентът Б. А. напуска страната, след което получава убежище в Русия. На 29 януари 2025 г. А. ал Ш., който на практика ръководи страната след падането на режима на А., е назначен за временен президент на С., конституцията от 2012 г. е суспендирана, а парламентът е разпуснат.

Елементи от бившия сирийски режим продължават да се помиряват и да уреждат статута се с временното правителство. Военен персонал на бившия режим, лица, призовани за задължителна служба, се явяват в центрове за уреждане на статута в голяма численост в дните, откакто „Х. Т. ал Ш.“ обявява обща амнистия. На 21 декември 2024 г. сирийският вестник *Al Watan* съобщава, че най – малко 34 000 бивши членове на режима на А. са подали заявления за уреждане на статута си в централните в осем провинции, като най – малко 20 000 от тези кандидати произхождат от „крепостите“ на бившия режим в провинциите Л. и Т..

На 18 февруари 2025 г., след провеждане на преговори, Сирийските демократични сили (S. Democratic Forces, SDF) се съгласяват да интегрират своите военни сили и граждански институции в структурите на новото сирийско правителство.

Ръководените от кюрдите Сирийски демократични сили (S. Democratic Forces, SDF) и Сирийският демократичен съвет (SDC) се споразумяват да интегрират своите военни сили в армията на новото сирийско правителство. Смята се също, че Споразумението включва Автономната администрация на С. и Източна С., известна като Р., която е гражданската власт, управляваща контролираните от SDF райони на С.. Съобщението идва от командира на Северната бригада на SDF, А. О. ал И. и получава широк отзвук в кюрдските и арабските медии.

Смята се, че други ключови аспекти на сделката включват пълна интеграция на всички сили за сигурност и институции на Р. в институциите на сирийското правителство и създаване на

съвместни (включващи всички страни) комитети за прилагане на механизми за гарантиране на ефективното прилагане на разпоредбите. Според друга постигната договорка, завръщането на разселените сирийски арабски бежанци в техните градове и села ще бъде улеснено, а на тези лица ще бъдат осигурени подходящи условия за живот.

На 2 март 2025 г., съгласно изявление на сирийското президентство, новите власти в С. обявяват сформирването на седемчленен комитет за изготвяне на конституционна харта за управление на прехода към демокрация. Новите управляващи са съсредоточени върху възстановяването на С. и нейните институции след отстраняването от власт на Б. А. на 8 декември 2024 г., което слага край над продължило над половин век управление на семейството му и на 13 години на опустошителен конфликт. Президентството обявява „сформирването на комисия от експерти“, включваща две жени, натоварена с изготвянето на „конституционна декларация, която регулира преходната фаза“ в С..

В бюлетин на Върховния комисариат за бежанците на ООН (В.) от 7 март 2025 г. се посочва, че по данни на Комисариата към 6 март 2025 г., около 301 967 души са се завърнали в С. през съседни държави от началото на декември 2024 г. Числата се основават на триангулация на външни и вътрешни източници за С. и включват бежанци, регистрирани от В. и други сирийци, които се завръщат от Турция, Л., Й., И. и Е., както и лица извън посочения регион, които също се завръщат. Според ново мащабно проучване на намеренията, проведено от В., REACH и Клъстера за координация и управление на лагери, един милион вътрешно разселени лица, живеещи в лагери и обекти в С. С., възнамеряват да се завърнат в районите си на произход в рамките на една година, 600 000 от тях дори преди края на лятото.

В статия на *BBC News* от 9 март 2025 г. се посочва, че лидерът на С. А. ал Ш. обещава да потърси отговорност на всеки, замесен в нараняване на цивилни след дни на сблъсъци, при които се твърди, че сирийските сили за сигурност са убили стотици цивилни от алауитското религиозно малцинство. Базирана в О. кралство мониторингова организация съобщава, че 830 цивилни са убити при атаки, извършени на 8 и 9 март и насочени срещу алауити, живеещи в сирийските крайбрежни райони. Би Би Си не успява да потвърди независимо броя на жертвите на насилието, което се смята за най – тежкото след падането на режима на Б. А.. При сблъсъците също така загиват 231 членове на силите за сигурност и 250 бойци, подкрепящи А. и според Сирийската обсерватория за правата на човека общият брой на жертвите достига 1311 души. На 9 март А. ал Ш. обявява в *Telegram*, че е сформирана „независима комисия“, която да разследва нарушенията срещу цивилни и да идентифицира отговорните за тях“. Президентът на С. призовава за национално единство, но не коментира директно обвиненията, съгласно които извършители на злоупотребите са неговите поддръжници в крайбрежните райони на Л. и Т..

На 13 март 2025 г. временният президент на С. А. ал Ш. подписва конституционна декларация, която обхваща петгодишен период. Декларацията урежда разделението на властите и съдебната независимост. Гарантира правата на жените, свободата на изразяване и свободата на медиите.

В Североизточна С. В. също има важна роля за улесняване на доброволното завръщане на вътрешно разселените лица (ВРЛ). Само на 4 март 2025 г. над 403 души напускат лагера „Areesha“ в К., завръщайки са обратно в своите райони на произход в провинция Д. ал Зор, включително Табия, М. и Кория.

Приетата по делото справка с вх. № МД – 02 – 159 от 14.03.2025 г. относно: С.. Актуална обществено – политическа обстановка (към 14.03.2025 г.) е изготвена в съответствие с „Методологията на Агенцията на Европейския съюз за убежището“ (бивше наименование Европейска служба за подкрепа в областта на убежището) за изготвяне на информация за страните на произход“ (2023 г.)

Справката е приета в открито съдебно заседание от дата 08.04.2025 г. Справката се кредитира от настоящия състав. Съгласно чл. 21, т. 7 от Устройствения правилник на ДАБ, Дирекция „Международна дейност“ изготвя и актуализира аналитични доклади и справки за сигурните държави по произход, за кризисните райони и за бежанските потоци. Следователно посочените справки са изготвени от компетентен орган и в кръга на правомощията му. Справките представляват официални писмени свидетелстващи документи, удостоверяващи, че лицето, което е издало справките, при извършваната от него проверка е установило именно фактите, удостоверени в тях.

Съдът намира, че в посочената по – горе справка не се съдържа информация, която да опровергава изводите на административния орган, че самото присъствие на цивилно лице в района на провинция Д. ал Зор не би довело до реален риск от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. От справката не се установява в провинция Д. ал Зор да съществува безогледно (безразборно) насилие. Не се установява то да достига до толкова високо ниво и съответно да се изисква по – ниско ниво на отделни елементи, за да се констатира съществени основания, въз основа на които да се смята, че цивилно лице, върнато на територията на страната си на произход, ще бъде изложено на реална опасност от тежки посегателства, изразяващи се в тежки заплахи срещу живота или личността му по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, респ. чл. 15, б. „в“ от Директива 2011/95/ЕС.

Не се установяват разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности (С.) от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465 / 07 и тълкувателно решение на Съда на ЕС от 30 януари 2014 г. по дело С – 285 / 12 по тълкуването на чл. 15, б. „в“ от Директива 2011 / 95 / ЕС, които се преценяват във връзка с прилагането единствено на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Последната разпоредба гласи, че хуманитарен статут може да се предостави, ако съществуват тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Според мотивите на решението на Съда на Европейските общности (С.) от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465 / 07, наличието на подобна заплаха по изключение може да се счита за установено, когато степента на характеризиращото въоръжения конфликт безогледно насилие в страната достигне до такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице поради самия факт на пребиваване, е изложено на реална опасност да претърпи тежки и лични заплахи. Обоснован е изводът на административния орган, че за Я. А. М. не съществува реален риск от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, поради което искането за международна закрила и в тази част е неоснователно.

Съгласно чл. 9, ал. 5 от ЗУБ, хуманитарен статут може да не се предостави, когато в една част на държавата по произход не съществува реален риск чужденецът да понесе тежки посегателства, при което той може сигурно и законно да пътува и да получи достъп до тази част на държавата, както и може основателно да се очаква да се установи там. Такава област по отношение на жалбоподателя Я. А. М. се явява Д. ал Зор. Вече беше посочено, че липсват данни в провинция Д. ал Зор да е налице безогледно насилие, което да достига високо ниво и съответно да се изисква по – ниско ниво на отделни елементи, за да се констатира съществени основания, въз основа на които да се смята, че цивилно лице, върнато на територията на страната си на произход, ще бъде изложено на реална опасност от тежки посегателства, изразяващи се в тежки заплахи срещу живота или личността по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, респективно чл. 15, б. „в“ от Директива 2011 / 95 / ЕС.

Съгласно пълзящата скала, посочена в т. 39 на решението на Съда в Л., в колкото по – голяма степен молителят съумее да докаже, че е конкретно повлиян от фактори, които имат пряко

отношение към личното му положение, толкова по – слаба ще трябва да е степента на безогледното насилие за него. В т. 39 тълкувателно решение на Съда на Европейските общности (С.) от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465 / 07 дословно е посочено следното: В това отношение следва да се уточни, че колкото по-способен е евентуално молителят да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по-ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарната закрила. В конкретния случай жалбоподателят по никакъв начин не успява да докаже, че е конкретно поставен в ситуация на опасност. Липсва индивидуализация на заплахата срещу него.

Преценено съвкупно с всички доказателства по делото това означава, че за жалбоподателя явно не съществуват никакви обстоятелства, които да имат пряко отношение към личното му положение. Не се посочват конкретни факти, които да водят до извод, че лично за Я. А. М. съществува реална опасност. Основният мотив за Я. А. М. е икономическият. Същият заявява, че търси по – добър живот. Това обстоятелство обаче не е такова, че да води до признаване на хуманитарен статут.

Посоченото означава, че за да се предостави хуманитарен статут на Я. А. М., безогледното насилие в С. трябва да е изключително. Видно от приетите по делото справки в С. няма безогледно насилие. Споделя се изводът на административния орган, че не се установява спрямо чужденеца да са налице сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на С. и конкретно в Д. ал Зор, той би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплахата, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут.

За жалбоподателя Я. А. М. липсват предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 и чл. 9, ал. 6 от ЗУБ. Жалбоподателят не е заявил член на семейството му да има предоставен статут в Република България.

Не са налице и условията за хуманитарен статут по други хуманитарни причини (чл. 9, ал. 8 от ЗУБ). Жалбоподателят не се позовава на причини от хуманитарен характер. Причините от хуманитарен характер трябва да са такива, че да разкриват реална опасност от посегателство върху личността на чужденеца, който кандидатства за получаването на статут. Такава реална опасност по делото не се установява.

По отношение на обстоятелството, че Я. А. М., гражданин на С., [дата на раждане] , е непридружен непълнолетен, съдът намира следното: Националното законодателство (чл. 2 от Закона за закрила на детето) определя като „дете” всяко лице, което не е навършило 18 години, без оглед на останалите му характеристики като гражданство, националност, законен или незаконен статус на пребиваване. Съгласно определението в § 1, т. 4 от ДР на ЗУБ за „непридружено” се смята всяко малолетно или непълнолетно дете, търсещо закрила, което се намира на наша територия и не е придружавано от свой родител, настойник или попечител. Същността на „непридружеността” се изразява в това, че детето е обективно лишено от съдействието на дееспособно лице с представителна власт по произход (чл. 129 от СК) или по назначение (чл. 153 и 157 от Семейния кодекс), което да изразява вместо него правна воля в случаите на малолетие (чл. 3 от ЗЛС) или да я валидира с даване на съгласие в случаите на непълнолетие (чл. 4 от ЗЛС). В § 1, т. 17 от Допълнителните разпоредби на ЗУБ е посочено, че непридружените деца, търсещи или получили международна закрила, се включват в категорията „лица от уязвима група”.

Основната гаранция в производствата по ЗУБ по отношение на непридружени непълнолетни е назначаването на особен представител, който да представлява, наставлява и защитава непридружените деца, търсещи или получили закрила (чл. 25, параграф 1, буква „а” от Директива 2013 / 33 / ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила, т. нар. „Приемателна

директива”). Това условие е било спазено в производството пред ДАБ при МС, като на Я. А. М. е бил назначен *особен представител*, а именно - адв. А. А.. По отношение на непридружения непълнолетен са били изготвени два социални доклада при спазване на условията на разпоредбата на чл. 15, ал. 4 от ЗЗакрД от съответната дирекция „Социално подпомагане”. Първият социален доклад е изготвен в хода на административното производство (л. 44 от делото). В него е посочено, че правата на детето не са били нарушени. По отношение на процедурата за предоставяне на международна закрила е посочено, че компетентен орган е ДАБ. Вторият социален доклад е предоставен в хода на съдебното производство във връзка с дадени указания от съда. Във втория доклад (л. 123 от делото) е посочено, че в интерес на детето е да получи статут и да остане в България.

Във връзка с посоченото съдът намира, че са спазени всички условия на специалния закон спрямо кандидата за международна закрила, в контекста на обстоятелството, че той е „непридружен непълнолетен”. Правата му са били гарантирани на всички етапи в хода на производството.

Административният орган е обсъдил всички факти, които имат значение при прилагането на закона. Съгласно чл. 6а от ЗУБ, при прилагането на закона първостепенно значение има най – добрият интерес на детето. Преценката на най-добрия интерес на детето се извършва в съответствие с разпоредбите на ЗЗакрД, което в случая е било спазено. Споделят се мотивите на административния орган, че при оценката и определянето на най – добрите интереси на детето трябва да се вземат предвид следните елементи: възгледите на детето, идентичността на детето, запазването на семейната среда и поддържането на взаимоотношенията, грижата за детето и неговата закрила и безопасност, наличието на уязвимо положение, правото на детето на здравеопазване и правото на детето на образование. Действително в конкретния случай висшият интерес на детето е той да продължи да живее в родното му място, или на мястото по постоянното му местожителство, за него да се полагат грижи на майчин език и той да продължи да живее в културната и / или семейна среда на страната му по произход, заедно с родителите му, с негови близки и приятели, където ще може да комуникира и живее в обичайната му среда, да не бъде изложен на външна среда, в която за лицето е налице езикова бариера и произтичащи проблеми с комуникацията, както и много други неудобства от социален, психологически, икономически характер, произтичащи от обстоятелството, че същият се намира извън родината му, без да е подкрепян от негови родственици.

Споделят се мотивите на административния орган относно принципа на запазване на семейната среда и поддържане на взаимоотношенията. Семейството е основна клетка на обществото и естествена среда за израстването и благосъстоянието на неговите членове и особено на децата. Правото на детето да живее в семейна среда е защитено от Конвенцията на ООН за правата на детето (чл. 16). Понятието „семејство“ трябва да се тълкува в широк смисъл, като в него се включват биологичните родители, осиновителите и приемните родители или, ако е приложима, роднините или общността съобразно местните обичаи. Обоснован е изводът на административния орган, че по отношение на Я. А. М., е най – добре той да живее в семейна среда заедно с неговите родители или родственици в държавата му по произход – С..

Най – добрият интерес на детето не е въведен от законодателя като задължителна предпоставка за предоставяне на хуманитарен статут в чл. 9 от ЗУБ. Този интерес не може законосъобразно да замени отсъствието на материалноправните предпоставки за предоставяне на такъв вид закрила. Материалният закон в случая е спазен – отхвърлянето на молбата на Я. А. М. за предоставяне на международна закрила, не противоречи на чл. 8, ал. 1 и 9, чл. 9, ал. 1, 6 и 8, чл. 13, ал. 1, т. 1, т. 12 и т. 14 от ЗУБ, нито на транспонираните с тях разпоредби на Директива 2011 / 95 / ЕС.

По изложените съображения, съдът приема оспореното Решение № 11526 от 05.11.2024 г. на

Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, с което е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, за законосъобразно издадено, без отменителни основания по чл. 146, т. 1 – 5 АПК, вр. чл. 91 ЗУБ. Жалбата е неоснователна и като такава трябва да се отхвърли съгласно чл. 172, ал. 2, пр. 4 – то АПК, вр. чл. 91 ЗУБ. С оглед на гореизложеното и на основание, АССГ, Първо отделение, 45 – ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Я. А. М. – търсец закрила, срещу Решение № 11526 от 05.11.2024 г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, с което е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14 – дневен срок от съобщаването му на страните.